

กลวิธีการตามในปริจเฉทการสัมภาษณ์ทางโทรทัศน์สองประเภท

นางสาวประไพพรรณ พิงฉิม

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดำรงหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาภาษาไทย ภาควิชาภาษาไทย

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา ๒๕๕๒

ISBN ๙๗๔-๓๓๔-๖๘๘-๖

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

QUESTIONING STRATEGIES IN TWO TYPES OF TELEVISION INTERVIEW

Miss Prapaipan Phingchim

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in Thai**

**Department of Thai
Faculty of Arts
Chulalongkorn University
Academic Year 1999
ISBN 974-334-699-6**

หัวข้อวิทยานิพนธ์ กลวิธีการตามโมเดลการสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์สองประเภท
โดย นางสาวประไพพรรณ พึ่งฉิม
ภาควิชา ภาษาไทย
อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร.ณัฐพร พานโพธิ์ทอง

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยเป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาค้นคว้าวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. น.ร.ว. กัตตา ดิงส์ทีย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์
.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุวรรณา เกรียงไกรพิชัย)

.....
(อาจารย์ ดร. ณัฐพร พานโพธิ์ทอง)

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พรทิพย์ พุกมาตุง)

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เพ็ญศิริ วงศ์วิภาณนท์)

ประไพพรรณ หังฉิม : กลวิธีการถามในปริจฉาการสัมภาษณ์ทางโทรทัศน์สองประเภท
(QUESTIONING STRATEGIES IN TWO TYPES OF TELEVISION INTERVIEW)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : อาจารย์ ดร. วัชรพร พานโพธิ์ทอง, ๑๘๐ หน้า

ISBN ๕๙๔-๓๓๔-๖๕๕-๖

วิทยานิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการถามในปริจฉาการสัมภาษณ์ทางโทรทัศน์สองประเภท ได้แก่ การสัมภาษณ์เพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่ผู้ให้สัมภาษณ์ และการสัมภาษณ์เพื่อหาข้อเท็จจริง ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาได้จาบทสัมภาษณ์ในช่วงทอดด์โชว์ของรายการทไวไลท์โชว์ และบทสัมภาษณ์จากรายการไอทีวีทอล์ค รายการละ ๑๐ ครั้ง

ผลการศึกษาพบว่า ผู้สัมภาษณ์ใช้พฤติกรรมการถามเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ต้องการในปริจฉาการสัมภาษณ์ทางโทรทัศน์จากการศึกษาเรื่องรูปประโยคที่ใช้ถามในปริจฉาการสัมภาษณ์สองประเภทพบว่า ผู้สัมภาษณ์ใช้รูปประโยค ๒ ชนิด ได้แก่ ประโยคคำถาม และประโยคบอกเล่าหรือปฏิเสธ ส่วนพฤติกรรมการถามที่ใช้ในปริจฉาการสัมภาษณ์มี ๘ กลวิธี ได้แก่ การถามในลักษณะสรุปคำตอบ การชี้นำคำตอบ การรุกไล่คำตอบต่อเนื่อง การเปลี่ยนคำถาม การซ้ำคำถาม การใช้ประโยคบอกเล่าเพื่อขั้ว การตั้งคำถามจากเหตุการณ์สมมุติและการตั้งคำถามแย้ง นอกจากนี้ก็เพื่อให้การสัมภาษณ์บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ผู้สัมภาษณ์ยังใช้พฤติกรรมการถามอีก ๕ กลวิธี ได้แก่ การเสริมคำตอบ การทวนคำตอบ การกล่าวแสดงความชื่นชมผู้ให้สัมภาษณ์ การหยอกเย้าและการคัดบท

เมื่อศึกษาเปรียบเทียบพบว่า ผู้สัมภาษณ์ในรายการโทรทัศน์ที่เน้นวัตถุประสงค์ต่างกันสองประเภทใช้พฤติกรรมการถามและพฤติกรรมการเสริมการถามแตกต่างกัน กลวิธีการถามและพฤติกรรมการถามที่ผู้สัมภาษณ์ในรายการโทรทัศน์ที่เน้นวัตถุประสงค์เพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่ผู้สัมภาษณ์เลือกใช้มากจนถือเป็นลักษณะเด่นของการสัมภาษณ์ได้แก่ การถามในลักษณะสรุปคำตอบ การชี้นำคำตอบ การเสริมคำตอบ การทวนคำตอบ การกล่าวแสดงความชื่นชมผู้ให้สัมภาษณ์และการหยอกเย้า ในขณะที่พฤติกรรมการถามและพฤติกรรมการเสริมการถามที่ผู้สัมภาษณ์ในรายการโทรทัศน์ที่เน้นวัตถุประสงค์เพื่อหาข้อเท็จจริงจากผู้ให้สัมภาษณ์เลือกใช้มากจนถือเป็นลักษณะเด่นของการสัมภาษณ์ ได้แก่ กลวิธีการรุกไล่คำตอบต่อเนื่อง การเปลี่ยนคำถาม การซ้ำคำถาม การใช้ประโยคบอกเล่าเพื่อขั้ว การตั้งคำถามจากเหตุการณ์สมมุติ การตั้งคำถามแย้งและการคัดบท

ความแตกต่างของการเลือกใช้พฤติการณ์หรือวิธีนี้ได้ชี้แจงเรื่องปรับของการสัมภาษณ์ จากการศึกษาเรื่องปรับของการสัมภาษณ์พบว่า รายการทไวไลท์โชว์และรายการไอทีวีทอล์คมีปรับที่แตกต่างกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ร่วมเหตุการณ์การสื่อสาร ในรายการทไวไลท์โชว์ ผู้ให้สัมภาษณ์ให้ความร่วมมือในการตอบคำถามเป็นอย่างดีตลอดการสัมภาษณ์ คู่ถ้อยคำถาม-ตอบที่พบเป็นแบบเสรีถึงในหนึ่งคู่มากกว่าที่ปรากฏในรายการไอทีวีทอล์ค พฤติกรรมที่ปรากฏเป็นไปในลักษณะของการช่วยทำให้คำตอบของผู้ให้สัมภาษณ์ฟังดูดียิ่งขึ้น ในขณะที่ผู้ให้สัมภาษณ์ในรายการไอทีวีทอล์คให้ความร่วมมือในการตอบคำถามน้อยกว่าผู้ให้สัมภาษณ์ในรายการทไวไลท์โชว์ พฤติกรรมที่ปรากฏใช้จึงมักเป็นไปในลักษณะของการคัดค้านและรุกไล่คำตอบของผู้สนทนา คู่ถ้อยคำถาม-ตอบแบบยึดถือจึงปรากฏในรายการนี้มากกว่าในรายการทไวไลท์โชว์

ภาควิชา..... ภาษาไทย..... ลายมือชื่อนิติศ.....
สาขาวิชา..... ภาษาไทย..... ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ปีการศึกษา..... ๒๕๔๒..... ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

4080148522 : MAJOR THAI
KEY WORD : QUESTIONING STRATEGIES / TELEVISION INTERVIEW/
PRAPAIPAN PHINGCHIM : QUESTIONING STRATEGIES IN TWO
TYPE OF TELEVISION INTERVIEW. THESIS ADVISOR : NATTHAPORN
PANPOTHONG, Ph.D. 380 pp. ISBN 974-334-699-6

The present study aims at examining questioning strategies adopted in two types of television interview - - the image-projecting interview and the fact- seeking interview. The data includes 10 Twilight Show interviews and 10 ITV Talk interviews.

It is found that the interviewers of the two programs adopt various questioning strategies to achieve their ends. Interrogatives as well as affirmatives are used for asking questions. The eight questioning strategies adopted are stating an information-checking question, guiding to a certain answer, pressing for an answer by a follow - up question, restating a question, repeating a question, stating an asserting as provocation, using hypothetical question, and stating counter evidence. The supportive strategies are adding information, repeating an answer, praising, teasing, and cutting irrelevant response short.

A contrastive study shows that the interviewers of the two programs prefer different strategies. The most preferred strategies in the image-projecting interviews are stating an information-checking question, guiding to a certain answer, adding information, repeating an answer, praising, and teasing, while the most adopted strategies in the fact- seeking interviews are pressing for an answer by a follow- up question, restating a question, repeating a question, stating an asserting as provocation, using hypothetical question, stating counter evidence, and cutting irrelevant response short.

That the two interviewers adopt different strategies can be explained by the differences of the interviewing contexts, especially the participants' attitudinal alignment. In Twilight Show interview, the interviewee cooperates in answering questions throughout the program. The pairs of question-answer often found are of the complete type . The strategies needed are only those that make answers sound better. On the contrary, in ITV Talk interview, the interviewee cooperates less. Thus, the adopted strategies tend to be ones that force and press for an answer. And the pairs of question-answer frequently found are of the continued typed.

ภาควิชา..... ภาษาไทย.....
สาขาวิชา..... ภาษาไทย.....
ปีการศึกษา..... ๒๕๔๒.....

ลายมือชื่อนิติศ..... นิติศ.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... นิติศ.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญแผนภูมิ	ฎ

บทที่

๑	บทนำ	๑
	๑.๑ ความเป็นมาของปัญหา	๑
	๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๒
	๑.๓ สมมุติฐานของการวิจัย	๒
	๑.๔ ขอบเขตของการวิจัย	๒
	๑.๕ วิธีดำเนินการวิจัย.....	๓
	๑.๖ ประโยชน์ที่จะได้รับ.....	๕
	๑.๗ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๕
	๑.๘ นวัตกรรมและคำสำคัญ	๑๑
๒	ลักษณะและประเภทปริิณเจตการสัมภาษณ์	๑๖
	๒.๑ ลักษณะปริิณเจตการสัมภาษณ์	๑๗
	๒.๒ ประเภทปริิณเจตการสัมภาษณ์	๒๐
๓	ปริิบทของปริิณเจตการสัมภาษณ์ทางโทรทัศนตองประเภท	๒๖
	๓.๑ การศึกษาปริิบทการสัมภาษณ์ตามกรอบ SPEAKING ของ HYMES	๓๑
	๓.๑.๑ ปริิบทการสัมภาษณ์ของรายการทไวไลท์โชว์.....	๓๓
	๓.๑.๒ ปริิบทการสัมภาษณ์ของรายการไอทีวีทอล์ค	๔๑

๓.๒	การศึกษาเปรียบเทียบบริบทการตั้งภาษาถิ่นของรายการทวิตไทม์ไลน์กับ รายการ ไอทีวิทอล์ค.....	๔๓
	๓.๒.๑ บริบทที่ต่างกัน : การวิเคราะห์ตามกรอบ SPEAKING.....	๔๓
	๓.๒.๒ การผสมผสานทัศนคติของคู่สนทนา : ความแตกต่างประการสำคัญ ของการตั้งภาษาถิ่นสองรายการ.....	๕๒
๔	การถามในบริบทการตั้งภาษาถิ่นทางโทรทัศน์สองประเภท.....	๕๔
	๔.๑ วัจนกรรมคำถาม.....	๕๔
	๔.๒ คู่ถ้อยคำถาม-ตอบ.....	๕๖
	๔.๒.๑ คู่ถ้อยคำถาม-ตอบแบบเสร็จสิ้นในหนึ่งคู่.....	๕๘
	๔.๒.๒ คู่ถ้อยคำถาม-ตอบแบบยืดเยื้อ.....	๕๙
	๔.๓ รูปแบบประโยคที่ใช้ถามในบริบทการตั้งภาษาถิ่น.....	๖๓
	๔.๓.๑ รูปแบบประโยคคำถาม.....	๖๔
	๔.๓.๒ รูปแบบประโยคบอกเล่าหรือปฏิเสธ.....	๖๐
	๔.๔ กลวิธีการถามที่ใช้ในบริบทการตั้งภาษาถิ่น.....	๖๘
	๔.๔.๑ กลวิธีการถามที่เป็นลักษณะเด่นในรายการทวิตไทม์ไลน์.....	๖๘
	๔.๔.๒ กลวิธีการถามที่เป็นลักษณะเด่นในรายการ ไอทีวิทอล์ค.....	๘๒
	๔.๕ กลวิธีเสริมการถามที่ใช้ในบริบทการตั้งภาษาถิ่น.....	๙๐
	๔.๕.๑ กลวิธีเสริมการถามที่เป็นลักษณะเด่นในรายการทวิตไทม์ไลน์.....	๙๐
	๔.๕.๒ กลวิธีเสริมการถามที่เป็นลักษณะเด่นในรายการ ไอทีวิทอล์ค.....	๙๕
๕	ความแตกต่างของกลวิธีที่ใช้ในบริบทการตั้งภาษาถิ่นทางโทรทัศน์สองประเภท.....	๑๐๑
	๕.๑ ความแตกต่างของกลวิธีการถามที่ใช้ในรายการทวิตไทม์ไลน์และ รายการ ไอทีวิทอล์ค.....	๑๐๑
	๕.๒ ความแตกต่างของกลวิธีเสริมการถามที่ใช้ในรายการทวิตไทม์ไลน์และ รายการ ไอทีวิทอล์ค.....	๑๐๔
	๕.๓ ความแตกต่างของกลวิธีที่ใช้กับการผสมผสานทัศนคติของคู่สนทนา.....	๑๐๖

บ	บทสรุป	๑๒๒
	๖.๑ สรุปผลการวิจัย	๑๒๒
	๖.๒ อภิปรายผลการวิจัย	๑๒๗
	๖.๓ ข้อเสนอแนะ	๑๒๘
	รายการอ้างอิง	๑๓๐
	ภาคผนวก	๑๓๒
	ภาคผนวก ก	๑๓๓
	ภาคผนวก ข	๑๓๔
	ประวัติผู้วิจัย	๑๓๐

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่

หน้า

๑	แสดงลักษณะปริเฉทการสนทนาและปริเฉทการสัมภาษณ์.....	๑๘
๒	แสดงความแตกต่างของการสัมภาษณ์ในวงวิชาชีพหนังสือพิมพ์ ๓ ประเภท	๒๒
๓	แสดงความแตกต่างของการสัมภาษณ์ทางโทรทัศน์สองประเภทที่ศึกษาในกรณีนี้.....	๒๓
๔	แสดงปริบทการสัมภาษณ์ของรายการโทรทัศน์สองรายการตามกรอบ SPEAKING ..	๕๑
๕	แสดงจำนวนคู่ถ้อยคำที่ปรากฏในปริเฉทการสัมภาษณ์สองรายการ	๖๑
๖	แสดงจำนวนคู่ถ้อยคำถาม-ตอบที่ปรากฏในปริเฉทการสัมภาษณ์สองรายการ	๖๒
๗	แสดงความแตกต่างทางความหมายและลักษณะการใช้ของคำลงท้ายบอกการถาม	๖๕
๘	แสดงจำนวนประโยคคำถามที่ใช้ถามในปริเฉทการสัมภาษณ์ทั้งสองรายการ	๖๖
๙	แสดงการเลือกใช้คำลงท้ายบอกการถามในปริเฉทการสัมภาษณ์ทั้งสองรายการ.....	๖๘
๑๐	แสดงจำนวนการใช้ประโยคบอกเล่าแบบให้เพิ่มเติมในปริเฉทการสัมภาษณ์สองรายการ ๗๔	๗๔
๑๑	แสดงจำนวนรูปประโยคที่ใช้ถามในปริเฉทการสัมภาษณ์ทั้งสองรายการ	๗๗
๑๒	แสดงความแตกต่างของกลวิธีการถาม ๔ กลวิธีที่ใช้ในรายการไอทีวิทอล์ค	๘๘
๑๓	แสดงรายการคำที่ใช้แสดงความชื่นชมผู้ให้สัมภาษณ์ในรายการทไวไลท์โชว์	๙๕
๑๔	แสดงจำนวนครั้งของการปรากฏกลวิธีการถามแบบต่างๆที่ใช้ในปริเฉทการสัมภาษณ์สองรายการ.....	๑๐๑
๑๕	แสดงกลวิธีการถามที่ใช้ในปริเฉทการสัมภาษณ์สองรายการ.....	๑๐๒
๑๖	แสดงการใช้กลวิธีการถามในลักษณะสรุปคำตอบในปริเฉทการสัมภาษณ์ทั้งสองรายการ.....	๑๐๕
๑๗	แสดงกลวิธีการถามที่ปรากฏใช้ในรายการทไวไลท์โชว์เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย รวมถึงกลวิธีที่ไม่ปรากฏใช้.....	๑๑๓
๑๘	แสดงกลวิธีการถามที่ปรากฏใช้ในรายการ ไอทีวิทอล์คเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย รวมถึงกลวิธีที่ไม่ปรากฏใช้.....	๑๑๔
๑๙	แสดงจำนวนครั้งของการปรากฏกลวิธีเสริมการถามใช้ในปริเฉทการสัมภาษณ์ทั้งสองรายการ.....	๑๑๔
๒๐	แสดงกลวิธีเสริมการถามที่ปรากฏในปริเฉทการสัมภาษณ์สองรายการ.....	๑๑๕

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่

หน้า

- ๑ แสดงรูปประโยคที่ใช้ถามในปริจฉาการสัมภษณ์ ๗๗
- ๒ แสดงความสัมพันธ์ของวัตถุประสงค การพหวนด้านทัศนคติของคู่สนทนา กลวิธีที่ใช้
และโครงสร้างของคู่ถ้อยคำ ๑๒๘

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย